3. Tramitacions en curs

3.01. Projectes i proposicions de llei i altres propostes de norma

3.01.02. Proposicions de llei

Proposició de llei de protecció de l'agricultura professional directa
202-00069/15

PRESENTACIÓ: GP PSC-UNITS, GP JUNTS, GP ERC, GP PPC, GP COMUNS, GP CUP-DT
Reg. 72707 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 23.12.2025

A la Mesa del Parlament

Elena Díaz Torrevejano, portaveu del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Salvador Vergés i Tejero, portaveu del Grup Parlamentari de Junts, Ester Capella i Farré, portaveu del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Juan Fernández Benítez, portaveu del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, David Cid Colomer, portaveu del Grup Parlamentari Comuns, Dani Cornellà Detrell, portaveu del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, d'acord amb el que estableixen els articles 111.*b* i 138.2 del Reglament del Parlament, presenten la proposició de llei següent i sol·liciten que es tramiti pel procediment de lectura única:

Proposició de llei de protecció de l'agricultura professional directa

Exposició de motius

El principi rector econòmic que estableix l'objectiu de l'equiparació del nivell de vida de les persones dedicades a les activitats agràries forma part tant dels objectius de la política agrària comuna, en el marc de la competència compartida amb els Estats membres, com dels principis constitucionals. En aquest darrer àmbit, la legislació bàsica sobre explotacions agràries prioritàries i, posteriorment la de titularitat compartida, han suposat regulacions que, basades en l'evolució de la mitjana dels salaris no agraris, ho han perseguit. No obstant això, l'evolució dispar entre l'economia de les explotacions agràries professionals directes i la resta de l'economia, així com una cada vegada més estesa substitució de mà d'obra familiar a les explotacions agràries per assalariada han comportat, per una banda, la disminució a Catalunya els darrers 5 anys d'un 15,61% del nombre absolut d'explotacions agràries prioritàries i, d'altra banda, que les persones afiliades com a autònoms del sector primari a la Seguretat Social, des de l'inici del segle XXI, en el conjunt de Catalunya hagi disminuït un 45,32%.

La Llei 18/2001, de 31 de desembre, d'orientació agrària estableix que, entre les finalitats de desenvolupament rural, s'han de potenciar les explotacions agràries directes, atesa la negativa evolució que estan tenint les explotacions agràries professionals directes, la situació complexa que es manté en el temps i els nous reptes derivats de l'evolució de la política agrària comuna i de les renovades ambicions ambientals i climàtiques de la Unió Europea. La present Llei té per objecte potenciar les explotacions agràries directes en mans d'agricultors professionals que tinguin consideració de petita empresa i estableix mandats als poders públics a Catalunya pel que fa a la seva preferència en les polítiques i mesures que s'estableixin.

A Catalunya, segons el darrer Cens Agrari del 2020, d'una banda, les persones físiques caps de les explotacions (la persona física responsable de les activitats financeres i de producció, corrents i quotidianes de l'explotació agrària) continuen envellint-se. A nivell de Catalunya, només el 4,12% (2.268 persones) tenia menys de 35 anys; en canvi les de 65 anys i més assolien el 40,92% (22.496 persones). A nivell de territoris, pel que fa a Tarragona el 3,10% (662 persones) tenia menys de 35 anys

i les de 65 anys i més assolien el 44,88% (9.582 persones); a Lleida, el 4,67% (938 persones) tenia menys de 35 anys i les de 65 anys i més assolien el 39,68% (7.973 persones); a Girona, el 5,14% (265 persones) tenia menys de 35 anys i les de 65 anys i més assolien el 36,92% (1.906 persones) i; a Barcelona, el 4,81% (938 persones) tenia menys de 35 anys i les de 65 anys i més assolien el 36,26% (3.035 persones). D'una altra banda, les dones caps d'explotació només són el 23,88% del total i estan més envellides que els homes caps d'explotació, les dones caps d'explotació de menys de 35 any eren només el 2,55% i les que tenien 65 anys i més assolien el 48,21%.

Aquesta llei consta de deu articles i tres disposicions finals.

Proposició de llei

Article 1. Objecte de la Llei

L'objecte d'aquesta Llei és potenciar les explotacions agràries aprofitades directament per part d'agricultors professionals i que, en cap cas, poden tenir una dimensió superior a la de petita empresa, definint-les com a destinatàries prioritàries dels suports públics a Catalunya, de la preferència en els programes públics i en l'exercici de les competències en matèria fiscal com a les màximes beneficiaries de les reduccions, bonificacions, exempcions, deduccions i altres beneficis o incentius fiscals.

Article 2. Definicions

Als efectes de l'aplicació d'aquesta llei, s'entén per:

a) Explotació agrària directa: el conjunt de béns i drets organitzats empresarialment pel seu titular, el qual ha de ser agricultor o agricultora professional, en l'exercici de l'activitat agrària, primordialment amb fins de mercat, els quals constitueixin una unitat de gestió tecnicoeconòmica.

b) Activitat agrària: el conjunt de treballs que es requereixen per a l'obtenció de productes agrícoles, ramaders i forestals. Així mateix, es considera com a activitat agrària la venda directa per part de l'agricultor/a de la producció pròpia sense transformació, o la primera transformació d'aquests, sempre que el producte final estigui inclòs a l'annex I del Tractat de funcionament de la Unió Europea, dins dels elements que integrin l'explotació, en mercats municipals o en llocs que no siguin establiments comercials permanents, considerant-se també activitat agrària la que implica la gestió o la direcció i gerència de l'explotació.

c) Titular d'una explotació agrària: la persona física o jurídica que exerceix l'activitat agrària organitzant els béns i drets integrants de l'explotació amb criteris empresarials i assumint els riscos i responsabilitats civil, social, fiscal, sanitària i de benestar dels animals que puguin derivar de la gestió de l'explotació, amb independència de qui tingui la propietat dels elements. Als efectes d'una explotació ramadera, s'entén també com a titular la persona responsable del bestiar encara que sigui amb caràcter temporal.

d) Elements de l'explotació: els béns immobles de naturalesa rústica i qualsevol altre que sigui objecte d'aprofitament agrari permanent, el bestiar, l'habitatge amb dependències agràries, les construccions i instal·lacions agràries, fins i tot de naturalesa industrial, les màquines i estris, integrats en l'explotació i afectes a aquesta, l'aprofitament i la utilització dels quals corresponen al seu titular en règim de propietat, arrendament, dret d'ús i gaudi i fins i tot per mera tolerància del seu propietari. Així mateix, constitueixen elements de l'explotació tots els drets i obligacions que puguin correspondre al seu titular i estiguin afectes a l'explotació.

e) Agricultor professional: la persona física titular d'una explotació agrària que obtingui, almenys, el 50 per cent de la seva renda total d'activitats agràries o altres activitats complementàries, sempre que la part de renda procedent directament de l'activitat agrària no sigui inferior al 25 per cent de la seva renda total i el volum d'ocupació dedicada a activitats agràries o complementàries sigui igual o superior a la meitat d'una unitat de treball agrari.

A aquests efectes, es consideraran activitats complementàries la participació i presència del titular, com a conseqüència d'elecció pública, en institucions de caràcter representatiu, així com en òrgans de representació de caràcter sindical, cooperatiu o professional, sempre que aquests estiguin vinculats al sector agrari. També es consideraran activitats complementàries les de transformació dels productes de l'explotació agrària i la venda directa dels productes transformats de la seva explotació, sempre que no sigui la primera transformació especificada a la definició d'activitat agrària de la lletra b), així com les relacionades amb la conservació de l'espai natural i protecció del medi ambient, igual que les de turisme rural, cinegètiques i artesanals realitzades en l'explotació mateixa.

Es considera renda agrària del titular de l'explotació agrària la fiscalment declarada com a total d'ingressos computables en el cas d'activitats econòmiques en estimació directa i, en el cas de rendiments d'activitats agrícoles, ramaderes i forestals en estimació objectiva, els rendiments nets previs.

f) Agricultor jove: la persona que hagi complert els divuit anys i no hagi complert quaranta-un anys i exerceixi o pretengui exercir l'activitat agrària.

g) Unitat de treball agrari: el treball efectuat per una persona dedicada a temps complet durant un any a l'activitat agrària, equivalent a les hores anuals establertes, en cada moment, a la legislació laboral i al conveni laboral aplicable a Catalunya al sector agrari. L'aportació del treball agrari s'acredita sobre la base de la cotització a la seguretat social.

h) Petita empresa: la definició establerta a l'Annex I del Reglament (UE) 2022/2472 de la Comissió de 14 de desembre de 2022 pel qual es declaren determinades categories d'ajut als sectors agrari i forestal i en zones rurals compatibles amb el mercat interior en aplicació dels articles 107 i 108 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea o la norma que el substitueixi.

Article 3. Explotacions agràries professionals directes sota la titularitat de persones físiques

Per tal que una explotació tingui la consideració d'explotació agrària directa, el titular de la mateixa haurà de reunir els requisits següents:

a) Ser agricultor professional.

b) Ser major de 18 anys i no haver complert l'edat ordinària de jubilació que correspongui d'acord amb l'establert a la legislació de la Seguretat Social.

En el cas de que la titularitat de l'explotació correspongui a un grup de persones físiques sense personalitat jurídica, la majoria de la participació al grup, així com les tasques de la gestió o la direcció i gerència de l'explotació agrària correspon a persones físiques que reuneixen els requisits de les lletres a) i b) del paràgraf anterior.

Article 4. Explotacions agràries professionals directes sota la titularitat de persones jurídiques

Per tal que una explotació tingui la consideració d'explotació agrària directa, el titular de la mateixa, sempre que sigui persona jurídica, ha de reunir els requisits següents:

a) Tenir per objecte exclusiu l'activitat agrària, i si escau, també el de desenvolupar activitats complementàries de les previstes al segon paràgraf de la lletra e) de l'article 2 de la present Llei.

b) Pertànyer en més del 50% del capital social a persones físiques que tinguin la condició d'agricultor professional i ser majors de 18 anys i no haver complert l'edat ordinària de jubilació que correspongui d'acord amb l'establert a la legislació de la Seguretat Social.

Article 5. Grups de persones físiques i jurídiques

D'acord amb el que disposen els articles 3 i 4 d'aquesta llei, la consideració de les explotacions agràries sota la titularitat de grups de persones físiques i/o jurídiques

es farà en base a l'establert per a les empreses associades i vinculades sempre que no superin la dimensió de petita empresa.

Article 6. Relació amb la normativa bàsica estatal

Les explotacions agràries professionals directes hauran de tenir preferència en l'execució de polítiques econòmiques generals i sectorials, sense perjudici dels supòsits previstos a la normativa bàsica estatal sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica.

Article 7. Prioritats per a joves

Les explotacions agràries professionals directes que reuneixen els requisits establerts als articles 3 i 4 i en les quals la majoria de la participació a l'explotació agrària, així com les tasques de la gestió o la direcció i gerència de l'explotació agrària correspongui a persones físiques joves gaudiran de preferència dins del col·lectiu de les explotacions agràries professionals directes en l'execució de polítiques econòmiques generals i sectorials.

Article 8. Prioritats per a dones

També gaudiran de preferència en l'execució de polítiques econòmiques generals i sectorials les explotacions agràries professionals directes que reuneixen els requisits establerts als articles 3 i 4 i en les quals la majoria de la participació a l'explotació agrària, així com les tasques de la gestió o la direcció i gerència de l'explotació agrària, corresponguin a dones. Si en aquestes professionals agràries dones també concorre la condició de jove d'acord amb el que disposa l'article anterior, gaudiran igualment de preferència dins d'aquest col·lectiu.

Article 9. Altres situacions de preferència

Les explotacions agràries professionals directes hauran de tenir un tracte preferent en els supòsits següents:

a) En l'adjudicació de superfície agrària realitzada per les administracions públiques.

b) En les contractacions d'assegurances agràries subvencionades amb fons públics.

c) En l'accés a les activitats formatives organitzades o finançades per les administracions públiques per millorar la qualificació professional dels agricultors.

d) En la concessió de les ajudes establertes per a la millora de les estructures agràries de producció, sense perjudici del que disposa la normativa comunitària. A aquests efectes, es poden establir criteris de modulació en funció de la dedicació i la renda dels titulars, així com de la ubicació de les explotacions.

e) En les ajudes incloses en els programes d'ordenació de produccions agràries o d'àmbit territorial específic, sempre que això sigui compatible amb les finalitats dels programes.

f) En l'assignació de quotes o drets integrats en les reserves nacionals, constituïdes en aplicació o desplegament de la normativa reguladora de les corresponents organitzacions comunes de mercat, sempre d'acord amb les condicions establertes, a aquest efecte, en les normes d'aplicació.

g) En la concessió de les ajudes establertes per a l'establiment de joves agricultors.

h) En l'accés a les activitats de transferència tecnològica organitzades o finançades per les administracions públiques per millorar els coneixements professionals dels agricultors.

i) En la participació de les activitats d'innovació agroalimentària organitzades o finançades per les administracions públiques per millorar els coneixements professionals dels agricultors.

j) En la participació de les activitats de cooperació organitzades o finançades per les administracions públiques, entre d'altres, per al relleu generacional, per al desenvolupament de les figures de qualitat o origen agroalimentari i la realització d'activitats d'informació i promoció d'aquestes, per l'acció col·lectiva mediambiental i climàtica, per l'establiment i promoció de cadenes subministrament de productes

de proximitat, en els projectes pilot i els grups operatius per a la innovació, per l'establiment d'agrupacions i organitzacions de productors, així com altres formes de cooperació establertes a la normativa de la Unió Europea.

k) En la concessió de les ajudes establertes per a la mitigació i adaptació al canvi climàtic.

l) En la concessió de les ajudes establertes per a la diversificació de les activitats i els ingressos agraris.

m) En la concessió de les ajudes establertes per a l'assessorament de les explotacions agràries i forestals.

n) En la concessió de les ajudes establertes per a l'adaptació i implantació de la digitalització a les empreses.

o) En l'aplicació de les mesures i polítiques públiques que es basin en les normes d'ajuts estatals de la Unió Europea, incloses les ambientals i les de les empreses en crisi.

Disposició final primera. Tractament fiscal

Els poders públics de Catalunya, en l'àmbit de les seves competències en matèria financera i tributària, han d'establir un règim de tractament fiscal favorable aplicable a les explotacions agràries professionals directes, sens perjudici de les mesures ja existents en la normativa catalana o estatal a la data d'aprovació d'aquesta llei.

Disposició final segona. Habilitació pressupostària

Els preceptes que comporten la realització de despesa amb càrrec als Pressupostos de la Generalitat, produiran efecte al partir del primer dia de l'entrada en vigor de la Llei de Pressupostos corresponent a l'exercici pressupostari immediatament posterior a l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Disposició final tercera. Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la seva publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Palau del Parlament, 17 de desembre de 2025

Elena Díaz Torrevejano, GP PSC-Units; Salvador Vergés i Tejero, GP Junts; Ester Capella i Farré, GP ERC; Juan Fernández Benítez, GP PPC; David Cid Colomer, GP Comuns; Dani Cornellà Detrell, GP CUP-DT, portaveus

---

3.10. Procediments que es clouen amb l'adopció de resolucions

3.10.25. Propostes de resolució

Proposta de resolució sobre la gestió de la pesta porcina africana

250-00959/15

ESMENES PRESENTADES

Reg. 72838 / Admissió a tràmit: Mesa de la CARPA, 29.12.2025

GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTES I UNITS PER AVANÇAR (REG. 72838)

Esmena 1

GP Socialistes i Units per Avançar (1)

De modificació del punt 2.*e*

2.e. *Estudiar* una línia d'ajuts directes al sector afectat *un cop s'hagin quantificat els impactes reals derivats d'aquesta situació*, amb les taules de valoració de les diferents casuístiques que impliquen pèrdues per als ramaders i la indústria agroalimentària.
